

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
กับผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
A Study of Relationship between Leader Behaviors
and The Academic Performance of Teachers in Schools
Under Angthong Primary Educational Service Area Office.

นิตยา ศรีรัตน์¹, ดร.พรเทพ รุ่งแผ่น²

Nittaya Srirat¹, Pornthep Rupan²

คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Author for correspondence: Email: sajatheangsay@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 2) ศึกษาผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองจำนวน 110 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นด้านพฤติกรรมผู้นำเท่ากับ 0.874 และด้านผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูเท่ากับ 0.972 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วมสูงสุด รองลงมาคือพฤติกรรมผู้นำแบบสนับสนุน และต่ำที่สุดคือพฤติกรรมผู้นำแบบควบคุม 2) ผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยมีผลการปฏิบัติงานวิชาการสูงที่สุดในด้านการจัดระบบดูแลช่วยเหลือเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน รองลงมาด้านการร่วมมือปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรสื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมทางการศึกษาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านที่มีผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) พฤติกรรมผู้นำแบบควบคุมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในทางบวก

อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ($r = .198$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของครูสูงที่สุด รองลงมาคือด้านการพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพ

คำสำคัญ : พฤติกรรมผู้นำ, ผลการปฏิบัติงานวิชาการของครู

Received: 07/06/62, **Revised:** 21/06/62, **Accepted:** 30/06/62

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the leadership behavior of school administrators under Angthong Primary Educational Service Area Office. 2) To study academic performance of teachers in schools under Angthong Primary Educational Service Area Office and 3) to study relationship between the leadership behavior of school administrators and academic performance of teachers in schools under Angthong Primary Educational Service Area Office. Sample group of this research is 110 school administrators under Angthong Primary Educational Service Area Office and acquired by simple random method. The instrument used is a 5-level estimation type questionnaire with the reliability of leadership behavior equal to 0.874 and the academic performance of teachers equal to 0.972. Statistical values were used to analyze research include average, standard deviation and Pearson's correlation coefficient.

The research found that 1) the school administrators have the highest participation behavior pattern, followed by the leadership behavior of the support model and the lowest is the control leadership behavior. 2) The overall academic performance of teachers in the high level with the highest academic performance in the provision of administrative support system for the promotion and development of learners Followed by the cooperation in academic work of educational institutions regarding the technology media curriculum, educational innovation, learning resources and local wisdom and the aspect with the lowest academic performance of teachers learning management. 3) Control leadership behavior of school administrators correlated with the academic performance of teachers in a relatively low level ($r = .198$) with statistical significance at 0.05 which relation to the highest academic per-

formance of teachers' learning management, followed by self-development and development profession.

Keywords: Academic performance of teachers, Leadership Behaviors

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

งานวิชาการ เป็นภารกิจหลักของหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่บ่งบอกถึงปรัชญา จุดมุ่งหมาย ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้รับบริการซึ่งได้แก่นักเรียนหรือบุคคลในชุมชนได้รับการพัฒนาตนเองด้าน ความรู้เจตคติ และทักษะในศาสตร์ต่างๆเพื่อนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดย เฉพาะ (ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2546:2) ดังนั้นเพื่อให้ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนออกมามี ประสิทธิภาพผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ ถึงแม้ว่าผู้บริหาร สถานศึกษาส่วนมากจะให้ความสำคัญกับเรื่องงานการบริหารวิชาการเป็นสำคัญแต่จากผลจากการ ติดตามการปฏิรูปการศึกษาในรอบ 6 ปี หลังการประกาศใช้ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยประเมินจากคุณภาพภายนอกสถานศึกษา 17,562 แห่งทั่วประเทศ คิดเป็นร้อยละ 49.1 ของ โรงเรียนทั้งหมด พบว่า การจัดการเรียนการสอนของครูยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ยังมีคุณภาพอยู่ในระดับ ร้อยละ 39.2 การจัดกิจกรรมที่กระตุ้นผู้เรียนให้รู้จักคิด วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและ ตัดสินใจ มีคุณภาพอยู่ระดับ ร้อยละ 13.5 และครูสามารถนำผลการประเมินมาปรับการเรียนและ เปลี่ยนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพเพียงร้อยละ 21.6 ของสถานศึกษาทั้งหมด การประเมินคุณภาพ ทางด้านผู้เรียนพบว่า ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำมากในทุกกลุ่ม โดยเฉพาะความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณและความคิดสร้างสรรค์ มีคุณภาพระดับดีเพียงร้อยละ 11.1 และการมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีคุณภาพดีเพียงร้อยละ 26.5 ของสถานศึกษาทั้งหมด สอดคล้องกับผลการทดสอบระดับชาติ ปี 2557 (O-NET) ในระดับชั้น ป.6 และ ม.3 ที่ภาพรวมยังทำคะแนนได้ไม่สูงนัก ดังที่สถาบันทดสอบทางการ ศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. ได้กล่าวว่า หลังประกาศผลคะแนนการทดสอบทางการ ศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน หรือโอเน็ต ประจำปีการศึกษา 2557 ทั้งในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โดย ภาพรวมของคะแนนเฉลี่ยยังคาบเส้น แต่ก็ไม่ต่างจากปีที่ผ่านมา ขณะที่ผลคะแนนโอเน็ตระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนที่ทำคะแนนเต็มสูงสุด มีแค่วิชาเดียวเท่านั้น ส่วนภาพรวมคะแนนเฉลี่ย มีเกินครึ่งเพียงวิชาเดียว คือ วิชาสุขศึกษา ส่วนวิชาอื่นๆ ไม่เกิน (2558: ออนไลน์) สอดคล้องกับผล การทดสอบระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2559-2560 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาอ่างทองพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-Net) ได้แก่ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยทุกวิชาต่ำกว่าร้อยละ

ละ 50 ในทุกรายวิชา และผลการประเมินของ พี ไอ เอส เอ (PISA, 2009; อ้างถึงใน สุนี คล้ายนิลและคณะ, 2553) และผลการจัดอันดับของ อี ไอ ยู (EIU) ที่มีผลการศึกษาปัญหาในการจัดการศึกษาของไทยที่มีผลการประเมินอย่างสอดคล้องกันว่าประเทศไทยอยู่อันดับท้ายๆ ของการพัฒนาทางการศึกษา ซึ่งเกษม วัฒนชัย (2551) ได้ชี้ให้เห็นว่าปัญหาของการศึกษาไทยในปัจจุบันส่วนหนึ่งเกิดจากผู้บริหารสถานศึกษาขาดคุณลักษณะภาวะผู้นำในการบริหารงาน และจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ข้างต้น ของโรงเรียนทุกสังกัดชี้ให้เห็นถึงปัญหาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน สะท้อนให้เห็นว่าการบริหารจัดการงานวิชาการภายในสถานศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพที่เพียงพอจึงทำให้เด็กไม่สามารถทำแบบทดสอบได้

จากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าครูผู้สอนเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้งานวิชาการประสบความสำเร็จในการดำเนินงานภายในโรงเรียน สอดคล้องกับข้อมูลการศึกษาของ PISA (Program for International Students Assessment) พบว่าเด็กไทย 74 เปอร์เซ็นต์อ่านภาษาไทยไม่รู้เรื่อง วิเคราะห์ความหมายไม่ถูก และใช้ภาษาให้เป็นประโยชน์ในการเรียนวิชาอื่นๆ ไม่ได้ ในขณะที่ข้อเรียกร้องเรื่องการปฏิรูปการศึกษาแบบสั่งการเชิงนโยบายให้ครูพยายามสอนให้นักเรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน คิดวิเคราะห์ได้ จึงเป็นเพียงภาพในอุดมคติเท่านั้น เพราะไม่คำนึงถึงข้อเท็จจริงที่ว่าในสภาพที่ครูอาจารย์จำนวนมากไม่ได้ใฝ่รู้ไม่รักการอ่าน คิดวิเคราะห์สังเคราะห์ไม่เป็นแล้ว ครูอาจารย์เหล่านั้นจะสอนให้เด็กใฝ่รู้ มีนิสัยรักการอ่านได้อย่างไร เพราะความจริงแล้วเด็กมักจะเป็นอย่างที่คุณครูเป็นมากกว่าจะเป็นอย่างที่คุณครูสอน ครูอาจารย์จึงถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ (2555: ออนไลน์) ดังนั้นครูจะมีผลการปฏิบัติงานวิชาการที่ดีได้นั้นส่วนหนึ่งก็มาจากการมีผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถและทักษะในการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะสามารถนำพาโรงเรียนให้มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันที่ปฏิบัติงานเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกันได้

จากความสำคัญของผลการปฏิบัติงานวิชาการของครู พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จะเห็นได้ว่าผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาสถานศึกษาทั้งการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร เพื่อจะได้นำเสนอข้อมูลและผลการวิจัยที่ได้ไปพัฒนาการบริหารสถานศึกษาและส่งเสริมการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

2. เพื่อศึกษาระดับผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองจำนวน 152 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 110 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจเรื่อง เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การบริหาร ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา และมีค่าความเชื่อมั่นด้านพฤติกรรมผู้นำเท่ากับ 0.874 และด้านผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูเท่ากับ 0.972

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 110 คนโดยผ่านศูนย์ประสานงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง และได้รับแบบสอบถามกลับคืน 110 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)

ผลการวิจัย

1. ผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้แก่ ด้านการจัดระบบดูแลช่วยเหลือเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ($\bar{x}=4.19$) ด้านการร่วมมือปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา

เกี่ยวกับหลักสูตร สื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{x}=4.19$) ด้านการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ($\bar{x}=4.10$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x}=3.87$) ดังปรากฏผลดัง ตาราง 1

ผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการจัดการเรียนรู้			
หมวดที่ 1 การวิเคราะห์หลักสูตรและการเตรียมการสอน	4.08	0.60	มาก
หมวดที่ 2 การจัดการเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้และการพัฒนาแผนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	4.10	0.63	มาก
หมวดที่ 3 การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	3.92	0.54	มาก
หมวดที่ 4 การวัดและประเมินผล	3.85	0.71	มาก
หมวดที่ 5 การวิจัยและการนำผลการวิจัยไปแก้ปัญหการเรียนรู้ของ ผู้เรียน	3.40	0.68	ปานกลาง
รวม	3.87	0.53	มาก
2. การจัดระบบดูแลช่วยเหลือเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน	4.19	0.51	มาก
3. การร่วมมือปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรสื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.19	0.53	มาก
4. การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	4.10	0.80	มาก
5. การพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพ	4.01	0.60	มาก
รวม	4.07	0.50	มาก

2. พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง อยู่ในระดับมากและปานกลางโดยเรียงลำดับแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้แก่ พฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วม พฤติกรรมผู้นำแบบสนับสนุน และแบบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ในระดับปานกลางคือ พฤติกรรมผู้นำแบบควบคุม ดังปรากฏผลดังตาราง 2

พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.พฤติกรรมผู้นำแบบควบคุม	3.04	0.60	ปานกลาง
2.พฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วม	4.36	0.52	มาก
3.พฤติกรรมผู้นำแบบสนับสนุน	4.22	0.53	มาก
รวมเฉลี่ย	3.87	0.45	มาก

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่าพฤติกรรมผู้นำแบบควบคุมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ($r = .198$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของครูสูงที่สุด รองลงมาคือด้านการพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพ และเมื่อพิจารณาเฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้พบว่ามีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำกับหมวดที่ 2 การจัดงานเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้และการพัฒนา แผนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงที่สุด รองลงมาคือหมวดที่ 1 การวิเคราะห์หลักสูตรและการเตรียมการสอน หมวดที่ 3 การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และที่ต่ำที่สุดคือ หมวดที่ 4 การวัดและประเมินผล ส่วนพฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วมและพฤติกรรมผู้นำแบบสนับสนุนไม่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาดังปรากฏในตารางที่ 3

พฤติกรรมผู้นำ	ผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา										รวม
	Y_1	$Y_{1.1}$	$Y_{1.2}$	$Y_{1.3}$	$Y_{1.4}$	$Y_{1.5}$	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	
X_1	.269**	.249**	.303**	.243*	.193*	.153	.072	.154	.148	.206*	.198*
X_2	.058	-.053	.118	.124	.104	-.044	.184	.091	-.068	.046	.057
X_3	.113	.005	.158	.143	.181	-.015	.182	.100	.034	.161	.130

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($n = 110$) *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($n = 110$)

X_1 หมายถึง พฤติกรรมผู้นำแบบควบคุม

X_2 หมายถึง พฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วม

X_3 หมายถึง พฤติกรรมผู้นำแบบสนับสนุน

Y_1 หมายถึง ด้านการจัดการเรียนรู้

$Y_{1.1}$ หมายถึง หมวดที่ 1 การวิเคราะห์หลักสูตรและการเตรียมการสอน

- $Y_{1,2}$ หมายถึง หมวดที่ 2 การจัดงานเรียนการสอนตามแผนการเรียนรู้และการพัฒนาแผนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- $Y_{1,3}$ หมายถึง หมวดที่ 3 การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน
- $Y_{1,4}$ หมายถึง หมวดที่ 4 การวัดและประเมินผล
- $Y_{1,5}$ หมายถึง หมวดที่ 5 การวิจัยและการนำผลการวิจัยไปแก้ปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียน
- Y_2 หมายถึง ด้านการจัดระบบดูแลช่วยเหลือเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน
- Y_3 หมายถึง ด้านการร่วมมือปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- Y_4 หมายถึง ด้านการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ
- Y_5 หมายถึง ด้านการพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพ

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองผลการวิจัยพบประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทองผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมผู้นำโดยภาพรวมมีความสามารถอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาพฤติกรรมผู้นำแบบเป็นรายการคือ พฤติกรรมผู้นำที่สูงที่สุดคือแบบมีส่วนร่วม รองลงมา พฤติกรรมผู้นำแบบสนับสนุน และต่ำที่สุดคือ พฤติกรรมผู้นำแบบควบคุม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการบริหารงานสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องมีพฤติกรรมผู้นำในการตัดสินใจแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับโรงเรียนตลอดเวลา ผู้บริหารจึงต้องแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมที่มุ่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจในการดำเนินงานตามนโยบาย เสียสละ มีจิตสาธารณะ มีความชัดเจนในการปฏิบัติ มองการณ์ไกลและมุ่งอนาคต มีความกระตือรือร้นมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน ตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลที่ตามมาทางด้านศีลธรรม และจริยธรรม ให้เกียรติกับผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหารต้องมีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้กับครู รู้จักชักจูงผู้ครูให้ทุ่มเทการทำงาน กระตุ้นให้ครูเกิดกำลังใจในการปฏิบัติงาน การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งยังต้องแสดงออกถึงความเป็นมิตร มีความไว้วางใจเชื่อใจกับผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อก่อให้เกิดขวัญกำลังใจและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจึงจะทำให้งานที่ได้รับมอบหมายมีประสิทธิภาพ ดังที่ เซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni 1997 : 78-79) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องแสดงความเป็นผู้นำโดยมี

พฤติกรรมที่เหมาะสมกับเกียรติและศักดิ์ศรีของตำแหน่งจะต้องประสานกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มที่จำเป็นต้องการเปลี่ยนแปลงเพื่อการบรรลุเป้าหมาย เพราะพฤติกรรมของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อโครงสร้าง กระบวนการบริหารและวิธีการทำงาน ส่วนครูผู้สอนก็มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมคิด บางโม(2545:235) ที่ให้ความสำคัญพฤติกรรมผู้นำว่าเป็นการปฏิบัติตนของผู้นำที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มมากที่สุดและสมาชิกคนอื่น ๆ ยอมรับโดยสมัครใจว่าบุคคลนั้นให้เป็นผู้นำของกลุ่ม และสามารถนำกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายได้นั้นคือผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีจิตสำนึกในการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งพฤติกรรมผู้นำที่ให้ความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์การโดยพฤติกรรมที่แสดงออกจะต้องบ่งบอกถึงการที่ผู้นำ มีความรู้และความสามารถมีความรับผิดชอบและทันต่อเหตุการณ์ในทุกๆ ด้านโดยธรรมชาติของผู้บริหารสถานศึกษาจะให้ความสำคัญกับความมั่นคงและความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษามีการปรับโครงสร้างพื้นฐานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องตรงตามเจตนารมณ์การปฏิรูปการเรียนการสอน (ประภัสร์ จงสงวน, 2546: 4)

2. ผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ คือ ด้านการจัดระบบดูแลช่วยเหลือเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ด้านการร่วมมือปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรสื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ด้านการพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพ และด้านการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประสิทธิผลของการดำเนินงานของสถานศึกษาเกิดจากความร่วมมือร่วมใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเป้าหมายเดียวกันคือ การจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ด้านงานวิชาการโดยผู้บริหารกระตุ้น สนับสนุน ให้กำลังใจ ให้ครูทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลดีกับผู้เรียนและการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อร่วมมือกันในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ จึงทำให้ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ดังที่ มาร์ชชานท์ (Marchant ,1976: 7) กล่าวว่าการบริหารงานสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลนั้นผู้บริหารและกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีโอกาสให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ ผู้บริหารจะไม่ดำเนินการเปลี่ยนแปลงใดๆ โดยปราศจากการมีส่วนร่วมของชุมชน และหยุดการแก้ปัญหาที่เป็นปัญหาของส่วนรวม ดังนั้น ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วมคือผู้บริหารที่มีความสามารถในการนำชุมชนเข้ามาปฏิสัมพันธ์อย่างเป็นกันเองมีความสามารถในการประสานสัมพันธ์ให้ผู้ร่วมงานได้มีบทบาทมีส่วนร่วมในการบริหารนอกจากนี้การบริหารแบบมีส่วนร่วมยังมีการมอบหมายการตัดสินใจลงไปยังผู้ปฏิบัติงานในระดับที่เหมาะสมโดยมีข้อมูลข่าวสารที่สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจได้มีการแก้ปัญหา

ในกลุ่มย่อยและให้ข้อเสนอแนะโดยกลุ่มจะแก้ปัญหาร่วมกัน รวมความคิดและข้อมูลต่างๆของกลุ่มที่เสนอโดยผ่านการประเมินแต่ความคิดสุดท้ายที่เป็นข้อเสนอคือความคิดของกลุ่ม ผลตอบแทนที่เป็นรางวัลของระบบมีส่วนร่วมที่มีค่าอย่างยิ่ง คือผลงานที่ดี

3. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารแบบควบคุมมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานวิชาการของครู ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมผู้นำแบบควบคุมเป็นการแสดงออกของผู้บริหารในการสร้างรูปแบบการจัดองค์การที่มุ่งกำกับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างกระตือรือร้น เพื่อที่จะทำงานให้สำเร็จด้วยการแสดงให้ผู้ร่วมงานเข้าใจทัศนคติอย่างชัดเจนส่งเสริมการใช้ระเบียบปฏิบัติในการทำงาน ย้ำให้ผู้ร่วมงานทราบถึงอำนาจหน้าที่ของตนเองในหน่วยงาน รวมทั้งปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่วางไว้ ส่งผลให้ผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับธีรพร आयวัฒน์(2542:155) ที่ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามภารกิจงานพิเศษของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญต่อภาวะผู้นำของตนเองในการบริหารงานโรงเรียน จึงจะทำให้ความสามารถส่งเสริม พัฒนาเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในโรงเรียนให้เป็นไปตามที่คาดหวัง และมีมาตรฐาน ด้วยการสร้างบรรยากาศที่ดี การสร้างทีมงาน การตัดสินใจ พฤติกรรมของผู้บริหารเหล่านี้ก่อให้เกิดสภาพที่เอื้อต่อการทำงานของครู ช่วยให้ครูมีศักยภาพในการทงานสูงขึ้น ซึ่งจะเอื้อต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วมและแบบสนับสนุนไม่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้คิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาเป็นดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพซึ่งผู้บริหารต้องพยายามวางมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนอยากให้ผู้ร่วมงานทราบถึงหน้าที่ในการปฏิบัติงานพยายามนำความคิดใหม่การบริหารงานวิชาการเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้คิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาเป็นดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพซึ่งผู้บริหารต้องพยายามวางมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนอยากให้ผู้ร่วมงานทราบถึงหน้าที่ในการปฏิบัติงานพยายามนำความคิดใหม่ๆไปหารือกับผู้ร่วมงานอยู่เสมอ โดยแสดงออกถึงพฤติกรรมแบบควบคุมเพื่อกระตุ้นให้ผลการปฏิบัติงานจัดการมีประสิทธิภาพในขณะเดียวกันพฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วมและแบบสนับสนุนเป็นการแสดงออกถึงความช่วยเหลือเพื่อเกื้อกูลกันโดยใช้ความใกล้ชิดทางจิตใจระหว่างผู้นำกับผู้ตาม การเคารพซึ่งกันและกัน ซึ่งไม่เหมาะสม

กับการบริหารงานวิชาการที่ต้องปฏิบัติงานให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคของการปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารต้องสั่งการบังคับบัญชาให้เป็นไปตามระเบียบ และแนวปฏิบัติของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวมทั้งการดำเนินงานต้องรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน จึงจะทำให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ศิริชัย พลัฒ์พิบูลย์ (2548: 71) ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมผู้นำแบบมิตรสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะ

จากผลผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการจัดการเรียนรู้

ผู้บริหารควรแสดงพฤติกรรมผู้นำแบบควบคุมเมื่อมีเรื่องที่ต้องตัดสินใจควรตัดสินใจด้วยตนเอง ควรมอบหมายเมื่อผู้ครูทำงานไม่สำเร็จตามเป้าหมายและควรมีการกำกับการทำงานของผู้ครูอย่างใกล้ชิด และในบางครั้งควรแสดงพฤติกรรมแบบสนับสนุนในเรื่องให้ความไว้วางใจและเชื่อมั่นในตัวผู้ใต้บังคับบัญชามากขึ้น

1.2 ด้านการจัดระบบดูแลช่วยเหลือเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน

ผู้บริหารควรแสดงพฤติกรรมผู้นำแบบควบคุม เมื่อมีเรื่องตัดสินใจต่างๆโดยยึดตนเองเป็นหลักมากกว่ารับฟังผู้อื่น ให้ความไว้วางใจกับครูบ้างเล็กน้อย ควรแสดงพฤติกรรมแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นของผู้ครูก่อนสั่งการและกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน ผู้บริหารประสานประโยชน์ของโรงเรียนและประโยชน์ของบุคคลไม่ละทิ้งอย่างใดอย่างหนึ่ง และควรแสดงพฤติกรรมแบบสนับสนุน เมื่อเกิดการทำงานที่ผู้บริหารรู้จักเลือกใช้คำพูดเพื่อประสานสัมพันธ์กันในโรงเรียน

1.3 ด้านการร่วมมือปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผู้บริหารควรแสดงพฤติกรรมผู้นำแบบควบคุมเมื่อต้องตัดสินใจเรื่องต่างๆโดยยึดตนเองเป็นหลักมากกว่ารับฟังผู้อื่น และควรแสดงพฤติกรรมแบบสนับสนุน ในเรื่องความไว้วางใจและเชื่อมั่นในตัวครูมากขึ้น

1.4 ด้านการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ผู้บริหารควรแสดงพฤติกรรมผู้นำแบบควบคุมเมื่อมีเรื่องที่ต้องตัดสินใจควรตัดสินใจด้วยตนเองผู้บริหารตัดสินใจต่างๆโดยยึดตนเองเป็นหลักมากกว่ารับฟังผู้อื่น มีเรื่องตัดสินใจต่างๆโดยยึดตนเองเป็นหลักมากกว่ารับฟังผู้อื่นและในบางครั้งควรแสดงพฤติกรรมผู้นำแบบสนับสนุนเรื่องความไว้วางใจและเชื่อมั่นในตัวครูมากขึ้น

1.5 ด้านการพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพ

ผู้บริหารควรแสดงพฤติกรรมผู้นำแบบควบคุมเมื่อมีเรื่องให้ตัดสินใจต่างๆโดยยึดตนเองเป็นหลักมากกว่ารับฟังผู้อื่น และควรแสดงพฤติกรรมผู้นำแบบควบคุมในเรื่องให้ความไว้วางใจและเชื่อมั่นในตัวครูมากขึ้น และผู้บริหารตัดสินใจเรื่องต่างๆโดยยึดตนเองเป็นหลักมากกว่ารับฟังผู้อื่น และในบางครั้งผู้บริหารจะต้องให้ความไว้วางใจและเชื่อมั่นในตัวครูมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะของงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาพฤติกรรมผู้นำ กับผลการปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดอื่นๆเทียบเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

2.2 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการ ปฏิบัติงานวิชาการของครู เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการยกระดับผลการปฏิบัติงานของครู

บรรณานุกรม

- เกษม วัฒนชัย. (2551). เป้าหมายและยุทธศาสตร์การส่งเสริมการศึกษาท้องถิ่น. ในสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. รายงานผลการประชุมสัมมนาเป้าหมายยุทธศาสตร์การศึกษาท้องถิ่น. (หน้า ข). กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- คะแนนโอเน็ตสะท้อนคุณภาพผู้เรียน. (2558). สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2559, จาก <http://www.komchadluek.net/news/edu-health/203437>
- จันทนา คูหะรัตน์. (2544). พฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในเขตการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา , มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2546). การบริหารและการนิเทศภายในโรงเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ประเทือง วิบูลศักดิ์. (2555). คุณภาพการศึกษาไทย “อยู่ที่ครูหรืออยู่ที่เด็ก”. ค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2559, จาก <http://www.sahavicha.com/?name=blog&file=readblog&id=7457>
- พรพิพัฒน์ เพิ่มผล. (2556). ภาวะผู้นำของผู้บริหารมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

- ศิริชัย พลัปปิบูลย์. (2547). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการดำเนินงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สุณี คล้ายนิล และคณะ. (2553). **ผลการประเมิน PISA 2009 บทสรุปสำหรับผู้บริหาร**. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สำนักงาน ก.ค.ศ. (2551). **หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา**.
- Guillemette, E .J. (1992). **Organizational culture, commitment and and effectiveness : An empirical investigation in a hospital setting**. New York : Nova.
- Matinez-Antonetty, E. (1985). **Principle's leadership and school effectiveness A descriptive study of the principle's authority, teacher autonomy, instructional leadership and leadership style dimension**. Dissertation Abstracts Internation.
- Marchant, Benjamin B. (1976). **Dictionary of Behavior Science**. New York: Van Nos-trand Rinehold.
- Sergiovanni, Thomas J. (1997). **Factors Which Affect Satisfaction and Dissatisfaction of Teachers**. Dissertation Abstracts International. New York: McMillan.
- Stogdill. Ralph M. (1974). **Handbook of Leadership:A study of theory and Research**. New York : Mc Graw-Hill.
- Thimson, K.E.(1981). **The relationship if leadership behavior of secondary school principles to education-experiential variables**. Dissertation Abstracts International, 41(12), 4926-A